

O DUCHOVNÍM VEDENÍ

Vlastním duchovním vůdcem je Duch svatý. Proto „duchovno“ jeho vedení není v protikladu k materiálnímu nebo tělesnému, nýbrž k tomu, co Pavel nazývá „tělo“ (srov. Řím 8,7–17), k hříšnému uzavření člověka do sebe. Kdo vede duchovní život, buduje svou existenci na Božím Duchu. Slovo „spirituální“ pochází od novozákonního „pneumatikos“, to znamená: co je určováno Božím Duchem. I duchovní otec „patēr pneumatikos“ východní církve, a právě on, má důležitou, ale skromnou úlohu. On nevede sám, ale dává pozor na to, aby se druhý dal vést Duchem svatým, aby v tom druhém rostl jemnocit pro vedení Ducha.

(–)

Několik zásadních pravidel

Taková stručná pravidla jsou užitečná, jen když se chápou jako pokyny, ne jako pravidla, kterými je nutno otrocky se řídit.

- Udržuj vzájemný poměr v podřízenosti poměru ke Kristu.
- Tvé chování k druhému ať je takové, aby se v každém ohledu cítil u tebe volný; to lze posoudit podle toho, zda se kdokoli cítí volný zpovídat se u tebe.
- Zůstaň klidný vůči přichylnosti, která je ti projevována. Rozhodující není sympatie nebo antipatie, ale směřování druhého k Bohu.
- Dávej pozor na způsob, jak ti druhý přednáší svou problematiku, aspoň právě tak jako na obsah toho, co ti sděluje, tj. na útěchu a bezútešnost.
- Nehleď na city a zkušenosti povšechně, nýbrž na city k Němu, k Pánu.
- Zařid', aby každý rozhovor byl tak krátký, jak jen možno.
- Neklad' na začátku žádné otázky „projevující účast“, ale ať iniciativa vychází zcela od druhého; ať on ukáže, na čem by chtěl abys měl účast.
- Zachovávej co možná největší odstup, aby druhý mohl zůstat co nejsvobodnější.
- Nepostupuj rychleji, než by to druhý stačil zkušenostně prožívat.
- Odkazuj druhého stále na to, co sám objevil svou zkušeností.
- Pro životní otázky, u kterých jde o svobodné rozhodnutí druhého, nedávej žádné rady z pokladu vlastní zkušenosti.
- Raď druhému jen způsob, jak by sám poznal Boží vůli, ale ne to, co by eventuálně mohlo být Boží vůlí pro něho.
- Dávej pozor, do jaké úlohy tě druhý – vědomě nebo nevědomě – chce vmanévrovat, a dávej pozor na to, která gesta, slova nebo chování mohou znamenat pro protějšek škodlivý přenos.
- Dávej pozor, na co on nechce myslet, co zatlačuje.
- Zpravidla mlč, mluv jen výjimečně a po zralé úvaze.

- Používej při mluvení o zkušenostech a citech druhého pokud možno nejvíc jeho slov, i když jsou snad neobratná.
- Nediskutuj, ale navazuj na city, které jsou za projevenými myšlenkami.
- Když je dosaženo hloubky vnitřní, duchovní zkušenosti, pak se jí snaž co nejdříve vést dále v modlitbě...
- Skrývej svou odbornou znalost; nezdůvodňuj, proč reaguješ tak či onak, neboť nemáš obracet pozornost druhého na sebe nebo na důvody, nýbrž na Ježíše a na vlastní zkušenosti druhého.
- Neusiluj za každou cenu o milý pokoj a dobrou shodu. I agrese mohou být prospěšné, nesmí se však k nim dávat podnět.
- Nesnaž se uvádět východiska ze situace, kterou druhý líčí jako zoufalou. Zůstaň raději spolu s ním ve tmě, až jemu samému vzejde nějaké světlo.
- Emoce (pocity, dojetí) lze při rozhovoru ukázat, ale musejí být zpracovány v modlitbě.

J. Bots – P. Penning de Vries (Geist und Leben 1980/1)